

หอจดหมายเหตุแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระบรมนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ สงขลา

สินค้าที่ส่งออกต่างประเทศ ผ่านด่านศุลกากรเกาะนก

พ.ศ. ๒๕๑๓ - ๒๕๒๖

ด่านศุลกากรเกาะนก ตั้งอยู่ที่ตำบลท่ามะลิ่ง อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล ในบริเวณใกล้เคียงกัน มีด่านศุลกากรเกาะยาว เป็นด่านที่ตั้งอยู่ในทะเล ซึ่งอยู่บนเส้นทางรถโดยสารไปยังรัฐเปอร์ลิส รัฐปีนัง เกาะลังกาวิ และประเทศสิงคโปร์ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๒๙ กรมศุลกากรได้ยกเลิกด่านศุลกากรเกาะนก และด่านศุลกากรเกาะยาว รวมเป็น ด่านศุลกากรสตูล ในปัจจุบัน

จากบัญชีเรือออกต่างประเทศ ของด่านศุลกากรเกาะนก ช่วง พ.ศ. ๒๕๑๓ - ๒๕๒๖ ทำให้ทราบว่า เรือบรรทุกสินค้าที่ผ่านด่านศุลกากรเกาะนก ในปี พ.ศ. ๒๕๑๓ ส่วนใหญ่เดินทางไปยัง รัฐปีนัง ประเทศมาเลเซีย รองลงมาคือประเทศสิงคโปร์ ถ่านไม้ป่าเลน (ชื่อสินค้าที่ปรากฏในเอกสารบัญชีเรือออกต่างประเทศด่านศุลกากรเกาะนก หมายถึง ถ่านไม้ป่าชายเลน) เป็นสินค้าที่มีการบรรทุกลงเรือมากที่สุด นอกจากนั้นยังมีสินค้าอื่น ๆ ที่มีการบรรทุกลงเรือแต่มีปริมาณที่น้อยอย่างปลาป่น น้ำผึ้ง และหลอดไฟนีออน

รัฐปีนัง เป็นจุดหมายปลายทางของเรือบรรทุกถ่านไม้ป่าเลน ในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ มีเรือบรรทุกสินค้าที่ผ่านด่านศุลกากรเกาะนก ทั้งหมด ๑๕ ลำ เป็นเรือบรรทุกถ่านไม้ป่าเลนที่เดินทางไปรัฐปีนัง ๑๓ ลำ อีก ๒ ลำ ไปประเทศสิงคโปร์ นอกจากนี้ในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ เริ่มมีเรือบรรทุกสินค้าเดินทางไปรัฐไทรบุรี และรัฐเปอร์ลิส เรือบรรทุกถ่านไม้ป่าเลนเดินทางไปรัฐปีนังอย่างต่อเนื่อง ขณะที่เรือเดินทางไปประเทศสิงคโปร์ น้อยลงและเรือสินค้าที่เดินทางไปรัฐไทรบุรีเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๑๕

ถ่านไม้ป่าเลนเป็นสินค้าที่มีถูกส่งไปยังต่างประเทศจำนวนมาก ในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ เรือส่วนใหญ่เดินทางไปรัฐไทรบุรี รองลงมาคือรัฐปีนัง และประเทศสิงคโปร์ ตลอดทั้งปีมีสถิติเรือบรรทุกสินค้าที่ผ่านด่านศุลกากรเกาะนก จำนวนทั้งหมด ๑๐๔ ลำ (เรือหนึ่งลำอาจมีการเดินทางหลายครั้ง) เป็นเรือบรรทุกถ่านไม้ป่าเลน ๑๐๓ ลำ รวมน้ำหนัก ๑,๖๖๕,๐๐๐ ตัน ซึ่งเรืออีก ๑ ลำ เป็นเรือไม่มีสินค้า ถ่านไม้ป่าเลนเป็นสินค้าอันดับหนึ่งที่มีเรือบรรทุกผ่านด่านศุลกากรเกาะนกจนมาถึงต้นเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ ขณะเดียวกันเริ่มมีบรรทุกสินค้าอื่น ๆ เช่น ปลาสดแช่แข็ง และมันสำปะหลัง

ช่วงกลางเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ เรือบรรทุกถ่านไม้ปาเลนที่ผ่านด่านศุลกากรเกาะนกเริ่มมีจำนวนลดลง ปลาเบญจพรรณสดแช่เย็น (ปลา ๕ ชนิดรวมกัน) เป็นสินค้าที่ถูกส่งไปยังต่างประเทศมากที่สุด ในขณะที่เรือส่วนใหญ่ยังคงเดินทางไปรัฐไทรบุรีและรัฐปีนัง ขณะที่เรือเดินทางไปประเทศสิงคโปร์มีจำนวนลดลงซึ่งตลอดทั้งปีมีเรือเดินทางประมาณ ๒๐ กว่าลำ

ปลาเบญจพรรณสดแช่เย็นเป็นสินค้าที่มีการบรรทุกผ่านด่านศุลกากรเกาะนกเป็นอันดับหนึ่งแทนที่ถ่านไม้ปาเลนที่มีจำนวนเรือบรรทุกลดจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๒๑ นอกจากนี้ยังเริ่มปรากฏสินค้าอื่น ๆ ที่ผ่านด่านศุลกากรเกาะนกอย่างแป้งข้าวเจ้าขาวและยางพาราแผ่นรมควัน ปลายทางของเรือบรรทุกสินค้าส่วนใหญ่คือรัฐไทรบุรี รองลงมาคือรัฐปีนัง ประเทศสิงคโปร์ และยังมีเรือสินค้าที่เดินทางไปรัฐเคดาห์

ถ่านไม้ปาเลนกลับมาเป็นสินค้าที่มีเรือบรรทุกผ่านด่านศุลกากรเกาะนกมากที่สุดอีกครั้งในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ รองลงมาคือยางพาราแผ่นรมควัน ขณะที่เรือบรรทุกปลาเบญจพรรณสดแช่เย็นลดลงและไม่มีเรือบรรทุกปลาเบญจพรรณตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๓ แต่มีการขนส่งสินค้าอื่น ๆ อย่างอิฐดินเผาและเส้นไหมแห้ง

ยางพาราแผ่นรมควันและถ่านไม้ปาเลนเป็นสินค้าที่มีจำนวนเรือบรรทุกผ่านด่านศุลกากรเกาะนกใกล้เคียงกันในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ (เทียบจากจำนวนเรือออก) โดยเรือส่วนใหญ่เดินทางไปรัฐปีนัง และประเทศสิงคโปร์ นอกจากนี้ยังมีเรือบรรทุกอิฐดินเผาเดินทางไปเกาะลังกาวิ รัฐเคดาห์ และเรือบรรทุกสุกรมี่ชีวิตที่เดินทางไปยังประเทศสิงคโปร์ในช่วงปลายปี

ปี พ.ศ. ๒๕๒๕ มีเรือออกจากด่านศุลกากรเกาะนกไปต่างประเทศน้อยลง ยางพาราแผ่นรมควันกลายเป็นสินค้าอันดับหนึ่งที่มีการบรรทุกผ่านด่านศุลกากรเกาะนก รองลงมาคืออิฐดินเผาและสุกรมี่ชีวิตที่ถูกส่งไปยังประเทศสิงคโปร์ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๒๖ สุกรมี่ชีวิตเป็นสินค้าที่มีการส่งออกเป็นอันดับสอง รองจากยางพาราแผ่นรมควัน ถ่านไม้ปาเลนกลายเป็นสินค้าที่มีการบรรทุกผ่านด่านศุลกากรเกาะนกลดน้อยที่สุดในขณะนั้น

จากบัญชีเรือออกต่างประเทศของด่านศุลกากรเกาะนก พ.ศ. ๒๕๑๓ - ๒๕๒๖ ถ่านไม้ป่าเลน เป็นสินค้าที่มีเรือบรรทุกผ่านด่านศุลกากรเกาะนกต่อเนื่องถึง ๑๓ ปี มีปริมาณการส่งออกไปยังต่างประเทศ มากน้อยแตกต่างกันไป อาจเนื่องมาจากปัจจัยหลายอย่างทั้งเรื่องกลไกราคา ปริมาณความต้องการ และมาตรการควบคุมการส่งออกถ่านไม้ ด้วยปริมาณถ่านไม้ป่าเลนกว่า ๑,๖๖๕,๐๐๐ ตัน ที่ส่งออกไปยัง ต่างประเทศ นอกจากการนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงแล้ว ถ่านไม้เหล่านั้นถูกนำไปใช้ประโยชน์อื่น ๆ ในรูปแบบใด และถ่านไม้ป่าเลนที่ผ่านด่านศุลกากรเกาะนกไปยังต่างประเทศนั้นเป็นถ่านที่ผลิตในจังหวัดสตูลเพียง แหล่งเดียวหรือเป็นสินค้าที่ผลิตมาจากพื้นที่อื่นด้วย เป็นประเด็นที่น่าสนใจในการศึกษาต่อไป

ที่มา

ด่านศุลกากรสตูล ประวัติด่านศุลกากรสตูล

ชุดเอกสารด่านศุลกากรสตูล บัญชีเรือออกต่างประเทศ ด่านศุลกากรเกาะนก (พ.ศ. ๒๕๑๓ - ๒๕๒๖)

วันที่	ชื่อเรือ	ปี	ปริมาณ	ชนิดสินค้า	ปลายทาง	มูลค่า
DATE	SHIP NAME	YEAR	QUANTITY	MATERIALS	DESTINATION	AMOUNT
๑ ก.พ. ๗๐	พ. 1711๖	พ.ศ. ๒๕๑๓	100 -	ไม้ป่าเลน	1 กอ. หน้ไม้, กอ.	28,8๐๐ - ๒๑
2 - - -	พ. 1717	- - -	68 -	(หน้ไม้, กอ.)	1 กอ. หน้ไม้, กอ.	3๐,6๐๐ - -
5 - - -	อน. ๗๗๗	๗๐	36 -	(หน้ไม้, กอ.)	1 กอ. หน้ไม้, กอ.	18,๐๐๐ - -
8 - - -	อน. ๗๗๗	- - -	๓๐ -	(หน้ไม้, กอ.)	1 กอ. หน้ไม้, กอ.	9,๐๐๐ - -
12 - - -	พ. 17๑๐5	- - -	109 -	(หน้ไม้, กอ.)	1 กอ. หน้ไม้, กอ.	3๑,2๐๐ - -
15 - - -	อน. ๗๗๗	- - -	๓๐ -	(หน้ไม้, กอ.)	1 กอ. หน้ไม้, กอ.	9,๐๐๐ - -
16 - - -	พ. 17122	พ.ศ. ๒๕๑๓	86 -	(หน้ไม้, กอ.)	1 กอ. หน้ไม้, กอ.	28,2๐๐ - -
17 - - -	พ. ๑๖๐5	พ.ศ. ๒๕๑๓	1๐1 -	(หน้ไม้, กอ.)	1 กอ. หน้ไม้, กอ.	31,8๐๐ - -
17 - - -	อน. ๗๗๗	๗๐	๓๐ -	(หน้ไม้, กอ.)	1 กอ. หน้ไม้, กอ.	9,๐๐๐ - -
17 - - -	อน. ๗๗๗	พ.ศ. ๒๕๑๓	๒๕ -	(หน้ไม้, กอ.)	๑ ไม้ป่าเลน	- - -
18 - - -	พ. ๑๖๐4	พ.ศ. ๒๕๑๓	๑๗ -	(หน้ไม้, กอ.)	1 กอ. หน้ไม้, กอ.	3๐,๐๐๐ - -
18 - - -	พ. 1721	พ.ศ. ๒๕๑๓	83 -	(หน้ไม้, กอ.)	1 กอ. หน้ไม้, กอ.	28,8๐๐ - -
24 - - -	พ. ๑๖๑๑๗	พ.ศ. ๒๕๑๓	๓1 -	(หน้ไม้, กอ.)	1 กอ. หน้ไม้, กอ.	31,2๐๐ - -

เรียบเรียงโดย : นายปิยศักดิ์ ชัยชนะ
นักจดหมายเหตุ

สามารถมาศึกษาเพิ่มเติมได้ที่

หอจดหมายเหตุแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ สงขลา
ถนนกาญจนวนิช ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่
จังหวัดสงขลา ๙๐๑๑๐

หอจดหมายเหตุแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติฯ สงขลา

national.archives.songkhla@gmail.com

๐ ๗๔๒๑ ๒๕๖๒, ๐ ๗๔๒๑ ๒๔๗๙

๐ ๗๔๒๑ ๒๑๘๒

DEPARTURES.

DATE	SHIP'S NAME	FLAG	REG'D TONS	MASTERS	DESTINATION	CARGO	AGENTS
2 Nov. 14	ก. 1513	ไทย	100	ก. 1513	ไทย	1 nos. ไม้กระดาน	28,800 -
2 - -	ก. 127	- -	68	ก. 127	- -	1 nos. ไม้กระดาน	30,600 -
5 - -	ก. 1513	ไทย	36	ก. 1513	- -	1 nos. ไม้กระดาน	18,000 -
8 - -	ก. 1513	- -	20	ก. 1513	- -	1 nos. ไม้กระดาน	9,000 -
12 - -	ก. 1405	- -	109	ก. 1405	- -	1 nos. ไม้กระดาน	34,200 -
15 - -	ก. 1513	- -	40	ก. 1513	- -	1 nos. ไม้กระดาน	9,900 -
16 - -	ก. 1229	ไทย	86	ก. 1229	- -	1 nos. ไม้กระดาน	28,200 -
17 - -	ก. 2305	ไทย	101	ก. 2305	ไทย	1 nos. ไม้กระดาน	31,800 -
17 - -	ก. 1513	ไทย	40	ก. 1513	ไทย	1 nos. ไม้กระดาน	8,100 -
17 - -	ก. 1739	ไทย	25	ก. 1739	- -	= ไม้กระดาน =	
18 - -	ก. 2304	ไทย	77	ก. 2304	ไทย	1 nos. ไม้กระดาน	30,600 -
18 - -	ก. 1421	ไทย	88	ก. 1421	ไทย	1 nos. ไม้กระดาน	28,800 -
24 - -	ก. 32498	ไทย	51	ก. 32498	ไทย	1 nos. ไม้กระดาน	31,200 -

